

(ἐκ παραμυθ.) Μακεδ. (Δίβρ.) || Παροιμ. Θ'κό του φονμί τρώει, ξένους γκαϊλέδεις τρανάει (ἐπὶ τῶν στενοχωρουμένων διὰ τὴν κακὴν ἐκβασιν ξένων ὑποθέσεων, τὰς δὲ ἰδίας παραμελούντων) Μακεδ. (Βέρ.). Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ. || Γνωμ. Κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὸν καϊλέ του Θράκ. (Σηλυβρ.) Συνών. Καθένας ἔχει τὸ βάσανο-τὸν καημό-τὸν πόνο του. Δώδεκα Ἀπόστολοι καθένας μὲ τὸν πόνο του || Ἄσμ.

Ἡ φ'λακή ἔχ' βάσανα, ἔχ' κι γκαϊλέδεις

Μακεδ. (Κοζ.) Συνών. βασανάκι, βάσανο 2, καημός, νταλκᾶς, ντέρτι, πόνος. 2) Ὁ θόρυβος, ἡ ταραχὴ Κρήτ. (Κατσιδ.): Μὲ τὸ γαϊλέδως δὲ μ' ἀφήκανε στιμὴ νὰ κοιμηθῶ. Νὰ πάρη ὀργή τὸ γαϊλέσας, πὼς δὲ μὲ 'φήκατε καθόλου νὰ ἡσυχάσω. Συνών. ἀνακάτωμα B2, ἀνακατωμός B3, ἀνακάτωση B2, ἀνακατωσιὰ 3, ἀναμπαμπούλα, ἀναμπαμπουλιὰ, ἀναμπαμπουλίκι, ἀναστάτωμα, ἀναστάτωση, βαβούρα 1, βαβουρανιὰ, βαζούρα 1, μπελᾶς, νταβαντούρι, σούσουρο.

γκαϊλεύομαι Μακεδ. (Βέρ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γκαϊλές.

Κατέχομαι ὑπὸ λύπης: Τί γκαϊλεύεσαι; (διατί εἶσαι στενοχωρημένος;) Συνών. Θλίβομαι, λυποῦμαι, νταλκαδιάζομαι, πικραίνομαι, σκανιάζω, στενοχωροῦμαι.

γκαϊλώνω ἑνιαχ. γκαϊλώνου Στερελλ. (Αἰτωλ. Τριχων.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γκαϊλές.

Ἀμτβ., ἐξέρχονται κάπως ἀπὸ τὰς κόγχας οἱ βολβοὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἐξ ὑπερβολικῆς προσηλώσεως εἰς τι ἀντικείμενον Αἰτωλ. Τριχων.: Γκαϊλούσα τ'ράουντα νὰ σὶ δῶ (τ'ράουντα = τηρῶντας, βλέποντας, παρατηρῶντας) Τριχων. Συνών. φρ. Ἐγινε τὸ μάτι μου γαρίδα. Γκαϊλούσαν τὰ μάτια μ' νὰ σὶ δοῦν Αἰτωλ. β) Ἐνεκα ὑπνηλίας ἢ στενοχωρίας πάσχω τὸ αὐτὸ Αἰτωλ.: Βάλ' τοῦ πιδὶ νὰ πλαιάσ', γκαϊλούσι ἀπὸ ν' ἀυπνιά.

γκαίντα ἡ, σύνθηθ. γάιδα Α. Ρουμελ. (Καβακλ. Φιλιππούπ.) Θεσσ. (Ἀετόλοφ. Ἑλληνοχώρ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Ἑλληνοχώρ. Κερωτ. Κόσμ. Σκοπ.) Μακεδ. (Χαλκιδ. Φυτ.) γκαίδα Εὐβ. (Ἀγία Ἄνν. Αἰδηψ.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Ἰκαρ. Μακεδ. (Δῖον Φλόρ.) Πελοπν. (Φιγάλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Κολάκ. Παρνασσ. Φθιώτ.) — Α. Παπαδιαμ., Μάγισσ., 152—Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Μ. Ἐγκυκλοπ. Πρω. Δημητρ. γκαίτα Α. Ρουμελ. Μακεδ. (Βλάστ. Μοσχοπόταμ. Ρητίν.) κάντα Προπ. (Ἀρτάκ.) Χίος (Βροντ. Πισπιλ. Πυργ.) κάιδα Θάσ. (Θεολόγ.) Θράκ. (Μυριόφ. Σηλυβρ.) Μακεδ. (Κολινδρ. Χαλκιδ.) Μύκ. γάντα Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ.) γάιτα Ἀντίπαρ. Μακεδ. (Βλάστ.) γάιδα Κ. Οἰκονόμ. Δοκίμ., 2, 51 — Λεξ. Βλαστ. 345.

Ἐκ τοῦ Ἀραβοτουρκ. g a y d a.

Α) Κυριολ., τὸ γνωστὸν μουσικὸν ὄργανον ἄσκαυλος ἐνθ' ἄν.: Ἡ παπποῦς Ἀντρέας παίζ' πονλὸ καλὴ γκαίδα Μακεδ. (Φυτ.) Σήμωρα 'ς τοῦ χουρὸ ἔχει μούγι γκαίδα (μούγι = μόνον) Μακεδ. (Νάουσ.) Λαλάει γάιδα (λαλάει = παίζει) Α. Ρουμελ. (Καβακλ.) Ὡς τοῦ γάμου 'ς τὴ φ'λιὰ εἶχαμι τοῦ γκαϊτατζῆ κ' ἐπιζι μὲ τὴ γκαίτα (φ'λιὰ = συμπόσιον) Μακεδ. (Μοσχοπόταμ.) Ἀμ' πῶς! εἶνι ἀπὸν σοί, οὐ πατέρας τ' βα-

ράει γκαίδα (εἰρων.) Εὐβ. (Αἰδηψ.) Κι' ἄλλ' θὰ ἔχ' νι γκαίδεις, ἄλλ' σουραύλια, ἄλλ' ζουρνᾶδεις, ἄλλ' ὄργανα καλὰ (ἐκ παραμυθ.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Καὶ εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ τὰς ἐξυπνᾷ ἀείποτε τὸ πρῶν διὰ τῆς παραπλησίας μὲ γκαίδα φωνῆς Α. Παπαδιαμ., Μάγισσ., 152 || Ἄσμ.

Λέλιακα, παδέλιακα,
κόψε μ' τὰ πονδάρια σ',
νὰ τὰ κάνω γάιδα

Θράκ. (Κόσμ.) Συνών. ἀγγεὶ ὁ 2β, ἀγγεὶ ὁ πούλο 2, ἀσκάκι, ἄσκαρος, ἀσκαύλι, ἀσκή, ἀσκόδεσμα, ἀσκοζαμπούνα, ἀσκομαντούρα, ἀσκοτσαμπούνα, ἀσκοτσάμπουννο, διπλοτσάμπουννο, κλωτσοτσάμπουννο, μοσκοτσάμπουννο, μποσκοτσάμπουννο, σκορτσότσάμπουννο, τουλούμι, τσαμπούνα, τσαμπουνάσκι, τσαμπουννοθυλάκα, τσαμπουννοθύλακας, τσαμούντα, φλασκομαντούρα, φουσκοτσαμπούνα, φουσκοτσάμπουννο. 2) Εἶδος χοροῦ παρεμφεροῦς πρὸς τὸν χασάπικον Ἦπ. (Θεσπρωτ. Κουκούλ. Πωγών.) Μακεδ. (Βλάστ.): Θὰ 'ν τσιγαρίσου τ' γάιτα (θὰ χορεύσω πολὺ καὶ μὲ διάθεσιν) Βλάστ.

Β) Μεταφ., κραυγὴ Πελοπν. (Φιγάλ.): Ἀπόλυκε μιὰ γκαίδα πὺ μὲ ξεκούφανε.

γκαϊντάρα ἡ, Θράκ. (Σουφλ. κ.ά.)

Μεγεθ. τοῦ οὗς. γκαίντα διὰ τῆς παραγωγ. κατὰλ. -άρα.

Μεγάλη γκαίντα.

γκαϊντάρης ὁ, ἑνιαχ. γκαϊντάρ'ς Μακεδ. (Δοξᾶτ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γκαίντα καὶ τῆς παραγωγ. κατὰλ. -άρης.

Ὁ παίζων τὴν γκαίνταν. Συνών. γκαίντατζῆς.

γκαϊντατζῆς ὁ, Μακεδ. (Βρία Βροντ. Λιτόχ. Ριζώμ.) γκαϊδατζῆς Μακεδ. (Δῖον) Στερελλ. (Αἰτωλ.) γκαϊτατζῆς Μακεδ. (Μοσχοπόταμ. Ρητίν.) καϊντατζῆς Μακεδ. (Κολινδρ. καϊδατζῆς Θράκ. (Αὐδήμ. Μυριόφ.) γαϊδατζῆς Βάρν. λινδρ.) γκαϊντατζῆς Θράκ. (Σκεπαστ.) Μακεδ. (Ἀσσηρ.) γαϊδατζῆς Θράκ. (Γέν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γκαίντα καὶ τῆς παραγωγ. κατὰλ. -τζῆς.

Ὁ παίζων τὴν γκαίνταν ἐνθ' ἄν.: Βάρισι τὴ γκαίδα οὐ γκαϊδατζῆς Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ὁ γαϊδατζῆς τραγουδοῦσε 'πὲ τὴ γάιδα ('πὲ = ἀπὸ) Θράκ. (Σκεπαστ.) Ὡς τοῦ γάμου 'ς τὴ φ'λιὰ εἶχαμι τοῦ γκαϊτατζῆ κ' ἐπιζι μὲ τὴ γκαίτα (φ'λιὰ = συμπόσιον) Μακεδ. (Μοσχοπόταμ.) || Παροιμ.

Ἀγάπας ἡ Μάρω τὸ χορό, ἦρε κι ἄδρα καϊδατζῆ (ἐπὶ ἀνθρώπων ὁμοίου ποιῶ ἢ χαρακτηρὸς συνδεομένων διὰ φιλίας, συνεργασίας ἢ γάμου. Συνών. παροιμ. Κύλησε ὁ τέντζερης καὶ βρῆκε τὸ καπάκι) Θράκ. (Αὐδήμ.) Συνών. ἀσκομαντουράκης, γκαϊντάρης.

γκαϊντοφλογέρα ἡ, ἑνιαχ. γκαϊτουφλόρα Μακεδ. (Μοσχοπόταμ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γκαίντα καὶ φλογέρα.

Πνευστὸν μουσικὸν ὄργανον: Ἦντα ἡ γαϊτουφλόρα μαζί μὲ τοῦ ζουρνᾶ ἰνουμενά μὲ τοῦ δέρμα κι 'ς τ'ν ἄκρ' ἦντα τοῦ φουσκοτάρ' πὺ φ'σοῦσι ἢ γκαϊτατζῆς κ' ἐπιζι Μοσχοπόταμ.

